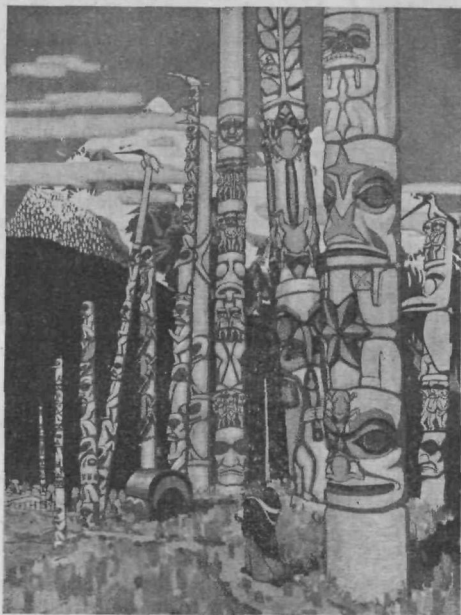

ZVONČEK

LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

Štev. 2.—XXXI.

November 1929.

Totemi, simboli indijanskih plemen.

ZELENI PTIČ

PRIPOVEDKA

Z lesorezi ilustriral E. JUSTIN

ralj Srečko je sklical veliko skupščino modrijarhov, da bi pod smrtno kaznijo dognali, kakšna je in kje živi nezgodna ptica, ki si je njegova hčerka ne more izbrisati iz spomina.

Štirideset dni in štirideset noči so modrijanci mozgovrtali ter ugibali, pa si niso mogli nič izmisliti. »Veličanstvo«, so naposled priznali, skrušeno kleče na tleh in s častitim čelom bijoč v prah, »puhloglavci smo. Obesiti nas daj. Naša yeda je beda. Ne yemo, kdo je zelena ptica. Samo to si zdrznemo slutiti, da je nemara ptica fena iz Arabije«.

»Vstanite,« namigne kralj velikodušno. »Odpustim vam in sem zadovoljen z vašo domnevo o ptici feni. Brez odloga vas pojde sedem z bogatimi darovi h kraljici v Sabi. S seboj vzamete zadosti priprav, da boste mogli loviti ptiče. Fena mora gnezditi v sabejski deželi in odondod mi jo prinesite. Drugače vas zadene moj srd, ako tudi bi se hoteli skriti globoko pod zemljo.«

In odrinili so v Arabijo najboljši jezikoslovci, med njimi tudi minister vnanjih poslov, iz katerega je tatarski kanovič tako rad norce bril.

Ta kanovič je poslal pismo svojemu očetu, ki je bil najglasovitejši čarovnik one dobe, in ga poprašal, kaj je z zeleno ptico.

Kraljična je bolna čakala in pretakala toliko solz, da je na dan pomočila nad 50 robcev. Pericam v palači je bilo to do sile nerodno, in ker tačas niti najmogočnejše osebe niso imele toliko rutic, kolikor jih premoremo danes, jih je bilo treba venomer prati v potoku.

III.

Ena teh peric, srčkana osebica, je šla nekdam proti večeru prat solzne robce. Spotoma se je začutila trudno in je sedla pod drevo. Iz žepa potegne pomarančo, da bi jo olupila in se pokrepčala z njo. Kar se ji rumeni sadež izmuzne in se jame trkljati z izredno lahkoto

po bregu. Dekle steče za svojo pomarančo. A čim bolj se je žurila, tem urneje ji je pomaranča uhajala. Dolgo je brezploдно begala za njo. Upehana se ustavi in, čeprav kaj malo izkušena po svetu, mahoma zasluti, da žolti sadež ne more biti pravdanski. Kakor hitro pa je obstala, se je tudi pomaranča nehala kotaliti. Že jo je mislila zagrabiti, ko se pomaranča prične vnovič valiti. In to se je večkrat ponovilo.

V tem mlada perica zapazi, da jo je zaletela noč, temna ko volčje žrelo. Spreleti jo groza in spusti se v krčevit jok. Mrak se jadrno gosti, pomaranče ni več videti, pa tudi razvedeti se ni mogoče.

Tako tava mladenka na slepo srečo, potrta, napol mrtva od gladu in truda; kar zamigljajo v bližavi svetle lučke. Misleč, da ima pred seboj mesto, zahvali Boga in nameri korake proti oni svetlini. Toda kako se zavzame, ko v kratkem kar sredi zarasle šume naleti na vrata bleščeče palače, slične zlati žerjavici. Napram tej zgradbi se je zdel dvorec kralja Srečka uborna koča.

Pred vhodom ni ne stražnika ne služabnika, ki bi ji branil viniti. In mladenka, ki ni bila plaha, pač pa na moč radovedna in radogledna, prestopi prag, potlej pa navzgor po širokem in razkošnem stopnišču od likanega jaspisa. Nato se spusti skozi prebogate in okusne dvorane, da si ni mogoče lepših misliti, pa še zmeraj nikogar ne sreča. Dvorane so bile razsvetljene s tisočnimi zlatimi svetiljkami, njih dišavno olje pa je širilo blagodušno vonjavo.

Perica se je čudoma čudila, kar jo požgačka v nosu duh slastnih in sočnih jedi. Na ta način dospe v kuhinjo. Pa glej ga spaka! Ne glavnega kuharja, ne sokačev, ne pomivačic ni nikjer na spregled. Vse je bilo zapuščeno. Vendar ogenj je gorel, peč je bila polna ponvic, kozic in kotlov. Naša pustolovka dvigne pokrov s kastrole ter uzre v njej jegulje. Odkrije še drugo in vidi merjaščevo glavo brez kosti, nadevano s fazanovim oprsjem in gomoljikami. Skratka, zapazila je najbolj izbrane poslastice, ki prihajajo na mizo carjem in cesarjem in vsem dobrim papežem; nekatere jestvine so bile tako odlične, da bi se bili proti njim kraljevski in kneževski zakuski zdeli borni kakor ovsen močnik ali ječmenček.

Navdušena ob tem, kar je videla in duhala, je malčica pograbila oster nož in odločno stopila proti merjaščevi glavi. Ko si je hotela

košček odrezati, je dobila krc po roki. Hkrati pa je začula glas nevidne osebe, in sicer tako blizu, da je začutila dih na licu:

»Proč! ... to je za mojega gospoda princa.«

Tedaj krene proti glavaticam, meneč, da so manj kneževsko jelo. Toda nevidna dlan jo je zopet kaznovala za njeno predrznost in tajinstveni glas je dejal:

»Stran! ... to je za mojega gospoda princa.«

Slednjič hoče pokusiti tretjo, četrto in peto jed, vendar vsakokrat se ji pripeti isto. Zato se rada ali nerada sprijazni z mislijo na post in odide nejevoljna iz kuhinje.

Na novo se jame šetati po sobanah, koder vlada še vedno ista skrivnostna tišina in najgloblji molk. Tako dospe v prezalo čumnato, kjer so le dve ali tri svetilnice, postavljene v alabastrove žare, lile nejasno in nasladno sijajino, ki je mikavno vabila na počitek in spanje. V pregradku je stala tako priležna in mehka postelja, da se naša perica, trudna in upehana, ni mogla upirati skušnjavi. Sede na stranico, da bi se zleknila po udobnem ležišču. Kar začuti skeleč zbodljaj na onem delu života, s katerim se je dotaknila odrca, in vnovič ji zadoni na uho svarilni glas:

»Poberi se! ... to je za mojega gospoda princa.«

Povedati ni treba, da se je zaspanka prestrašila in se odrekla počivanju, kakor se je poprej odpovedala večerji. Da bi pozabila na lakot in dremavico, je pričela preštovati, koliko oprave je v spalnici. V svoji radoznalosti je celo privzdignila zastore in preproge.

Za eno zaveso je odkrila lična vratca iz sandalovine, obite z biserno matico. Nalahno pritisne na kljuko in stopi na zavojnate stopnice iz belega marmora. Po njih pride v nekak rastlinjak, kjer so klile in dile dehteče, neobičajne cvetlice. Na sredi pa je stala neizmerna banja iz enega samega prosojnega topaza. Iz sredine je brizgal kvišku velikanski curek odišavljenе vode, ki se je izpreminjala v mavričnih odtenkih. Prizor je bil veličasten, to si lahko misliš. Kaplje so štopotale s tako ubranostjo nazaj v kotlino, da se ti je zdelo, kakor bi svirale najnežnejšo Mozartovo popevko.

(Dalje prih.)

